

Grundläggande granskning 3/2025

Gemensam måltidsnämnd i Skellefteå år 2025

Mars 2026
Hannelore Sundström
Revisionskontoret
Diarienummer: REV 13-2025

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Våra rekommendationer	3
2. Grundläggande granskning av nämnd	4
Iakttagelser i 2024 års granskning	4
Nämndens yttrande över 2024 års granskning	4
3. Granskningens genomförande	5
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Revisionskontorets metoder	5
Rapportens upplägg och innehåll	6
4. Nämndens resultat år 2025	6
Ekonomiskt resultat	6
Resultat för verksamhet	6
5. Nämndens styrning och uppföljning mot mål och budget	7
Nämndens ekonomistyrning	7
Nämndens målstyrning	8
6. Nämndens styrning och kontroll över sitt ansvarsområde	9
Nämndens protokoll och sammanträden	9
Grundläggande styrdokument	9
Nämndens arbete med intern kontroll	10
7. Uppföljning av rekommendationer år 2024	12
8. Svar på revisionsfrågor	12
Rekommendationer	13

1. Sammanfattande analys

Måltidsnämnden uppfyllde sina verksamhetsmål år 2025 och redovisade ett ekonomiskt överskott med 2 miljoner kronor. Vår samlade bedömning är att nämnden i huvudsak hade tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden hade i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för sin verksamhet och mål och indikatorer var i huvudsak mätbara. Nämndens redovisning av verksamhetsmål och prioriterade aktiviteter samt arbete med intern kontroll kan dock utvecklas.

Våra rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande områden:

- Fortsätta det pågående arbetet med utveckling och redovisning av verksamhetsmål
- Fortsätta utveckla kvaliteten på nämndens arbete med internkontrollplanen.

Rekommendationerna kommer att följas upp i nästa års granskning.

2. Grundläggande granskning av nämnd

Styrelser och nämnder ansvarar enligt kommunallagen för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Revisorerna granskar varje år om styrelserna och nämnderna gjort detta. Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna kontrollerar också om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorernas prövning och samlade bedömning av styrelserna och nämndernas ansvarstagande under året redovisas i revisionsberättelsen.

Varje år genomför revisorerna en grundläggande granskning av respektive styrelse och nämnd i Region Västerbotten. Granskningen är grund för revisorernas bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och kontroll.

Denna grundläggande granskning omfattar den gemensamma måltidsnämnden i Skellefteå år 2025. Granskningen bygger på revisorernas riskanalys av den gemensamma måltidsnämnden. I revisionsplanen för år 2025 beslutade revisorerna om inriktningen för granskningen.

Dåvarande landstinget och Skellefteå kommun bildade den gemensamma nämnden år 2013. Av reglementet framgår att nämnden ansvarar för måltidsproduktion i enlighet med det samverkansavtal som kommunen och landstinget tecknat.

lakttagelser i 2024 års granskning

Under 2024 uppfyllde måltidsnämnden sina verksamhetsmål och redovisade ett ekonomiskt överskott med 0,2 miljoner kronor. Revisorerna bedömde att måltidsnämnden i huvudsak hade en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden hade i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för sin verksamhet och mål och indikatorer var i huvudsak mätbara.

Rekommendationer

- Att nämnden utvecklar redovisningen av verksamhetsmål
- Fortsatt utveckling av kvaliteten på nämndens arbete med internkontrollplanen

Nämndens yttrande över 2024 års granskning

I maj 2025 yttrade sig nämnden över granskningen år 2024. Av yttrandet framgår att förvaltningen föreslagit nämnden att ge förvaltningschefen i uppdrag att utveckla arbetet i riktning mot revisorernas synpunkter.

3. Granskningens genomförande

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av nämnden. För detta har följande revisionsfrågor besvarats:

1. Har nämnden tillräckliga resultat?
2. Har nämnden tillräcklig styrning och uppföljning mot mål och budget?
3. Har nämnden en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde?
4. Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

Granskningen omfattar inte om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande.

Revisionskriterier

För att bedöma nämndens ansvarsutövande har vi utgått från revisionskriterium. Våra bedömningar i denna granskning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6, 37-41 §§ samt 7 kap. 5-8 §§
- Fullmäktiges reglemente för nämnden
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- Samverkansavtal för nämnden mellan Region Västerbotten och Skellefteå kommun

Revisionskontorets metoder

Den grundläggande granskningen av den gemensamma måltidsnämnden är översiktlig. Granskningen har genomförts av sakkunniga på revisionskontoret. Hannelore Sundström har varit projektledare. Clara Wiklund har varit kvalitetssäkrare.

Revisionsfrågorna har brutits ned till delfrågor för att systematiskt analysera och bedöma nämndens ansvarstagande.

Granskningen är genomförd med stöd av revisionskontorets granskningsprogram för grundläggande granskning av nämnd. Granskningsprogrammet innefattar granskning av nämndens verksamhetsplan, protokoll, delårsrapporter, årsrapport, ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner etc. Dessutom har vi följt upp tidigare års granskning.

Rapporten är kvalitetssäkrad

Rapporten har kvalitetssäkrats internt genom att den granskats av sakkunnig på revisionskontoret. Tjänstepersoner inom måltidsnämndens verksamhet har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

Rapportens upplägg och innehåll

Granskningens resultat är uppdelat i tre kapitel. Redovisningen av resultatet utgår från revisionsfrågorna. I kapitel 2 redovisas svar på revisionsfråga 1, i kapitel 3 revisionsfråga 2 och i kapitel 4 revisionsfråga 3. I granskningen har vi också följt upp rekommendationerna som revisorerna lämnade till nämnden i förra årets granskning. Redovisningen av uppföljningen finns i kapitel 5. Rapporten avslutas med våra samlade bedömningar.

4. Nämndens resultat år 2025

Ekonomiskt resultat

Under verksamhetsåret 2025 har nämnden haft ett underskott som vid delårsrapporteringen i april var minus 3 miljoner och i augusti minus 2,1 miljoner. Prognosen i april och augusti var ett överskott med 0,5 miljoner kronor. Vid årets slut redovisade nämnden ett ekonomiskt resultat med överskott på 2 miljoner kronor.

Resultat för verksamhet

I årsrapporten redovisade nämnden sina bedömningar och rapporterar måluppfyllelse för såväl fullmäktiges riktade mål som nämndens verksamhetsmål.

I tabellen nedan presenteras nämndens resultat i årsrapporten för år 2025. Tabellen inkluderar nämndens bedömning av måluppfyllelse samt vår kommentar.

Mål och indikator	Resultat	Vår kommentar
Samarbeten stärker och skapar nya band		
Aktiviteter med kunder/gäster, minst 4	Uppnått	Fem aktiviteter har utförts tillsammans med gäster/kunder
Hållbara måltider		
Andel svenska livsmedel, mål: minst 60%	Uppnått	73%
Andel närproducerade livsmedel inklusive egen bageriproduktion, mål: minst 20%	Uppnått	21%
Hållbar livsmedelsupphandling		
Antal avrop från de DIS-avtal som finns med lokala producenter av livsmedel	Uppnått	Tre avrop var genomförda. Det är svårt att värdera måluppfyllelse då ett målvärde inte angetts.

Vår kommentar

Nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott på 2 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse mot prognoserna under året. Ett av verksamhetsmåten saknade dock målvärde, vilket begränsar möjligheten att värdera måluppfyllelsen för det måttet. Vår samlade bedömning är att nämnden år 2025 har uppnått en tillräcklig måluppfyllelse.

5. Nämndens styrning och uppföljning mot mål och budget

Sammantaget visar resultatavsnittet att nämnden hade ett positivt ekonomiskt resultat och uppnådde sina mål under 2025. I följande avsnitt redovisar vi vår granskning av nämndens styrning och uppföljning samt våra iakttagelser.

Nämndens ekonomistyrning

Inför år 2025 lämnade måltidsnämnden ett underlag till kommunstyrelsen med förslag till uppdragsplan och driftsbudget. Ett motsvarande underlag lämnades även till regionstyrelsen. I december 2024 beslutade nämnden om detaljbudgeten för år 2025. Enligt protokollet utgick budgeten från Skellefteå kommuns planeringsföresättningar, nämndens styrkort och reglemente. De planerade intäkterna uppgick till 55 miljoner kronor och kostnaderna till samma belopp. Det är 5 miljoner kronor mer än år 2024 då intäkterna och kostnaderna beräknades till 50 miljoner kronor.

Anslaget för den politiska verksamheten var 0,1 miljoner kronor, vilket är oförändrat sedan 2024. Under år 2024 identifierade nämnden behov av höjda måltidspriser till följd av ökade kostnader. Nämnden beslutade i maj 2025, i samband med beslut om uppdragsplan för år 2026, även att höja måltidspriserna för 2026.

I delårsrapporten per april redovisade nämnden ett underskott på 3 miljoner kronor, vilket avvek från den prognostiserade budgeten som visade ett underskott på 1,8 miljoner kronor. Avvikelsen förklarades av lägre intäkter än budgeterat. Den 1 april år 2025 övergick nämnden till ett nytt sätt att debitera måltidskostnader till äldreomsorgen. Förändringen innebar att måltider skulle faktureras enligt faktisk beställning i stället för fast pris per boendeplats. Detta medförde att intäkterna för april månad redovisades med en månads förskjutning och därmed inte ingick i delårsrapporten.

I delårsrapporten per augusti redovisade nämnden ett underskott på 2,1 miljoner kronor. Resultatet avvek från den prognostiserade budgeten som uppgick till ett underskott på 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen förklarades av det nya debiterings sättet. Samtidigt var kostnaderna lägre än prognostiserat till följd av minskade beställningar, vilket innebar lägre livsmedelskostnader. Prognosen inför årets slut visade ett överskott på 0,5 miljoner kronor, främst till följd av något lägre livsmedelskostnader och en resultatöverföring från 2024.

Vid årets slut redovisade nämnden ett överskott på 2 miljoner kronor. Enligt årsrapporten berodde överskottet till stor del av lägre kostnader för livsmedel. Även årets intäkter var lägre än budget vilket berodde på minskad beställningsvolym inom hemtjänst, stöd och service samt Caféet. Den minskade beställningsvolymen ledde dock samtidigt till lägre kostnader för livsmedelsköp.

Vid en jämförelse med 2024 ökade intäkterna med 1,5 miljoner kronor samtidigt som de totala kostnaderna minskade med 300 tusen kronor. Personalkostnaderna minskade något medan minskade livsmedelskostnader stod för den största kostnadsreduktionen.

Nämndens målstyrning

Nämnden följer Skellefteå kommuns rutiner för planering och uppföljning. Skellefteå kommuns styrmodell innebär att nämnden ska ta fram en årlig uppdragsplan med prioriterad inriktning och hur den övergripande följs upp i. Fullmäktige fastställer uppdragsplanen. Den prioriterade inriktningen följs upp genom indikatorer och aktiviteter som nämnden beslutar om.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2024 om ett prioriterat mål till den gemensamma måltidsnämnden inför 2025: *Samarbeten stärker och skapar nya band.*

I december 2024 beslutade nämnden om genomförandet av uppdragsplanen och fastställde att fullmäktiges mål skulle följas upp genom följande indikator:

- Verksamheten genomför minst fyra aktiviteter med verksamhetens kunder/gäster under 2025

Utöver fullmäktiges inriktningsmål beslutade nämnden om tre egna verksamhetsmått som skulle användas för att följa upp nämndens verksamhet. Nämnden har löpande och i sina delårs- och årsredovisning följt upp sitt arbete med indikator och verksamhetsmått. Uppföljning i samband med delårsredovisning omfattade bland annat mål, ekonomi, viktiga händelser och prognos för årets resultat.

I nämndens uppföljning av mål i delårs- och årsrapporter är verksamhetsmått och aktiviteter blandade. Av protokoll från december 2025 framgår att nämnden håller på att implementera ett nytt ledningssystem som ska användas för planering och uppföljning av nämndens mål. Enligt uppgift från måltidschefen framkom att de håller på att utveckla och förbättra uppföljningen genom det nya ledningssystemet.

Nämnden följde upp fullmäktiges prioriterade mål genom indikatorn och verksamhetsmått. Alla genomförda aktiviteter redovisades och det framgick hur dessa bidrog till måluppfyllelse. Nämnden rapporterade att indikatorn och samtliga verksamhetsmått uppfylldes.

I uppföljningarna noterade nämnden löpande eventuella risker som kunde påverka måluppfyllelsen. Ett exempel var att Norrmejerier under en period hade leveransutmaningar vilket bedömdes kunna påverka målet om andelen svenska livsmedel. Nämnden beskrev detta i delårsrapporteringen och redogjorde för att arbetet med att prioritera svenska livsmedel fortgick.

Vår kommentar

Vår granskning visar att nämnden tagit del av ekonomiska rapporteringar och tagit ställning till verksamhetens ekonomiska förutsättningar under året. Granskningen visar även att måltidsnämnden förutom fullmäktiges inriktningsmål med en indikator även beslutat om egna verksamhetsmått för att följa upp verksamheten, vilket är positivt. Nämndens indikator för fullmäktiges inriktningsmål och de egna verksamhetsmått är i huvudsak mätbara. Nämndens redovisning är dock otydlig och svår att överskåda. Det förekommer indikatorer och aktiviteter blandat, vilket gör det svårt att förstå på vilka grunder nämnden gör sina bedömningar av måluppfyllelse.

6. Nämndens styrning och kontroll över sitt ansvarsområde

Nämndens protokoll och sammanträden

Nämnden hade fyra protokollförda sammanträden under år 2025. Av nämndens protokoll framgår det att nämnden fick löpande rapporter om bland annat verksamhetens arbete, ekonomi och avstämningar.

Av protokollen framgår vidare att nämnden under året har intensifierat arbetet med beredskapsfrågor. I samverkan mellan säkerhetsavdelningen, Arom, kommunen och regionen har en grundläggande kontinuitetsplan tagits fram. Planen avser hantering av avbrott och störningar som påverkar tillgången till kritiska resurser. Nästa steg är att anpassa kontinuitetsplanen till förutsättningarna i respektive kök.

Grundläggande styrdokument

Nämnden hade i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för verksamhetsåret 2025. Dessa presenteras i tabellen nedan.

Styrdokument	Beslut	Vår kommentar
Uppdragsplan för år 2025	Ja	2024-12-16 § 51. Rapporterad till Region Västerbotten
Budget för år 2025	Ja	2024-12-16 § 50. Rapporterad till Region Västerbotten
Internkontrollplan för år 2025	Ja	2024-09-16 § 36. Rapporterad till Region Västerbotten
Delegationsförordning	Ja	2025-09-15 § 35. Rapporterad till Region Västerbotten
Rutin för att anmäla delegationsbeslut till nämnden	Ja	2022-12-12 § 45
Dokumenthanteringsplan	Ja	2018-12-11 § 28
Attestordning	Ja	2024-12-16 § 50. Rapporterad till Region Västerbotten
Delårsrapport per april 2025	Ja	2025-05-19 § 16. Rapporterad till Region Västerbotten
Delårsrapport per augusti 2025	Ja	2025-09-15 § 33. Rapporterad till Region Västerbotten
Årsrapport per år 2025	Ja	2026-02-02 § 5. Rapporterad till Region Västerbotten

Delegationsordning

Gemensam måltidsnämnd beslutade den 15 september om en samlad delegationsordning där delegation till ordförande och vice ordförande respektive delegation till förvaltningschef och tjänsteorganisationen framgår. Enligt nämndens årsplan ska beslutsdelegationer överses och ett samlat dokument för delegationsbeslut ska redovisas i september månad. Under 2025 har inga delegationsbeslut anmälts och av protokollen framgår inga delegationsbeslut under verksamhetsåret.

Vår kommentar

Nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument.

Nämndens arbete med intern kontroll

Nämnden följde upp arbetet med internkontroll i september 2025. Nämnden bedömde att internkontrollen varit tillräcklig och hade fungerat på ett tillfredsställande sätt. I en tabell redovisades vilka kontroller som hade genomförts och kontrollernas resultat. Samtliga kontroller var genomförda och resultatet visade på avvikelser i kontrollen av prishöjningar inom livsmedelsavtal. Av tabellen nedan framgår nämndens arbete med intern kontroll utifrån ett antal kontrollfrågor i revisionskontorets granskningsprogram.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har nämnden säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	2024-09-16 § 36. Nämnden har säkerställt att det finns riskbedömningar i internkontrollplanen.
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2024-09-16 § 36.
Har nämnden säkerställt att internkontrollplanen är ändamålsenlig?	Delvis	Nämnden har identifierat fyra risker som skulle kontrolleras genom aktiviteter och stickprov. Riskerna var att grossist höjer priser över avtal, att gäster får fel innehållsinformation på matportioner, risk för oegentligheter och att verksamheten inte klarar av matleveranser i sju dygn vid allvarlig händelse. Vi bedömer att några av kontrollerna är för översiktligt beskrivna i internkontrollplanen. Det framgår inte metodmässigt hur eller i vilken omfattning kontrollerna ska genomföras.
Uppföljning		
Har nämnden följt upp arbetet med intern kontroll?	Ja	2025-09-15 § 34. Nämnden har följt upp kontrollerna och bedömt resultatet.
Har nämnden säkerställt att kontrollerna i internkontrollplanen är genomförda med tillräcklig kvalitet?	Delvis	I uppföljningen av internkontrollplanen har nämnden redovisat resultat för samtliga kontroller. Vi bedömer att redovisningen inte är tillräckligt tydlig för att kunna bedöma om kontrollerna är genomförda med tillräcklig kvalitet. Exempelvis framgår inte storlek på stickprov eller omfattning av funna avvikelser.
Har nämnden bedömt resultatet av uppföljningen av intern kontroll?	Ja	Nämnden bedömde att internkontrollen varit tillräcklig och hade fungerat på ett tillfredsställande sätt.
Har nämnden beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	-	Vi noterar att nämnden identifierat avvikelser vid prisjusteringar. Nämnden bedömde att kontrollen skulle fortsätta för att säkerställa att priserna blir korrekta.

Vår kommentar

Nämndens internkontrollplan utgår från en riskanalys av nämndens verksamhetsområde och beskriver identifierade risker, vilka kontroller som skulle genomföras och vem som var ansvarig för kontrollen. Det är positivt att nämnden har bedömt resultatet av kontrollerna och arbetet med internkontroll. Vi gör samma bedömning som vid 2024 års granskning, att redovisningen av resultaten av kontrollerna och hur kontrollerna är genomförda är för översiktlig. Den översiktliga beskrivningen gör det svårt att värdera resultaten och om åtgärder vid avvikelser varit tillräckliga.

7. Uppföljning av rekommendationer år 2024

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad nämnden vidtog tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2024 års granskning.

Rekommendationer 2024 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Utveckla redovisningen av verksamhetsmål	Delvis	Redovisningen för år 2025 var svår att överblicka. Nämnden håller på med utveckling av bland annat redovisningen av verksamhetsmålen i samband med implementationen av det nya ledningssystemet.
Fortsätta utveckla kvaliteten på nämndens arbete med interkontrollplanen	Nej	Vi gör samma iakttagelse som vid 2024 års granskning, att redovisning av kontrollerna i interkontrollplanen kan utvecklas.

8. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att den gemensamma måltidsnämnden hade en tillräcklig måluppfyllelse för år 2025. Vår samlade bedömning är att nämnden i huvudsak hade en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.

Revisionsfråga	Vår kommentar
Har nämnden tillräckliga resultat?	Ja. Nämnden redovisade ett överskott och uppfyllde i huvudsak sina verksamhetsmål.
Har nämnden tillräcklig styrning och uppföljning mot mål och budget?	Ja. Nämnden har vid årets utgång hållit budget och redovisar ett överskott. Nämndens redovisning av verksamhetsmålen kan dock utvecklas så att det tydligare framgår vilka riktvärden som eftersträvas för att bedöma måluppfyllelse.
Har nämnden en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde?	Ja. Nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument och mätbara mål. Arbetet med internkontroll kan dock utvecklas.
Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?	Nej. Brister kvarstår sedan 2024 års granskning.

Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande områden:

- Fortsätta det pågående arbetet med utveckling och redovisning av verksamhetsmål
- Fortsätta utveckla kvaliteten på nämndens arbete med internkontrollplanen.

Umeå den 20 mars

Hannelore Sundström

Sakkunnig

Revisionskontoret
Region Västerbotten